

Утвърждавам:

Директор

Доц. Анастас Господинов, д-р

**ПРАВИЛНИК
ЗА УСЛОВИЯТА И РЕДА ЗА ПРИДОБИВАНЕ НА НАУЧНИ СТЕПЕНИ И ЗА
ЗАЕМАНЕ НА АКАДЕМИЧНИ ДЛЪЖНОСТИ В ИНСТИТУТА ПО
МОЛЕКУЛЯРНА БИОЛОГИЯ „АКАДЕМИК РУМЕН ЦАНЕВ“ ПРИ
БЪЛГАРСКАТА АКАДЕМИЯ НА НАУКИТЕ**

Общи положения

(1) Институтът по молекулярна биология „академик Румен Цанев“ при Българската академия на науките (ИМБ-БАН) в дейността си по развитието на академичния състав се ръководи от:

1. Закона за развитието на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ), Закона за Българската академия на науките и Закона за висшето образование;

2. Правилника за прилагане на Закона за развитие на академичния състав в Република България (ПП ЗРАСРБ);

3. Устава на БАН;

4. Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и за заемане на академични длъжности в Българска академия на науките;

5. Този Правилник.

(2) Този Правилник съдържа специфични изисквания, критерии и условия за реда за придобиване на научни степени и за заемане на академични длъжности в ИМБ-БАН.

(3) Този правилник и условия са в съответствие с изискванията на чл. 1 (5) от Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и за заемане на академични длъжности в БАН.

(4) Този правилник регулира работата на научното жури (НЖ) и на Научния съвет (НС) на ИМБ-БАН.

Придобиване на образователната и научна степен „ДОКТОР”

(6) ИМБ-БАН приема и обучава докторанти по научни специалности „Молекулярна биология” и „Молекулярна генетика” от професионално направление 4.3. Биологически науки и „Биоорганична химия и Химия на природните и биологичноактивните вещества” от професионално направление 4.2 Химически науки, от област на висше образование 4. Природни науки, математика и информатика, за които е получил акредитация за обучение за образователната и научна степен „доктор” от Националната агенция за оценка и акредитация (НАОА).

(7) ИМБ-БАН обучава докторанти за образователната и научна степен „доктор” в следните форми на обучение: редовна, задочна и самостоятелна подготовка, както и в изпълнение на научноизследователски проекти (чл. 21, ал. 7 от ЗВО) с финансиране за не по-малко от три години, при условията, определени в настоящия Правилник и с договор между ИМБ-БАН, ръководителя на проекта и докторанта.

(8) Процедурата за приемане на редовни и задочни докторанти е ежегодна и е в съответствие с Правилника за дейността на Центъра за обучение (ЦО) при БАН, Академичния съвет (АС) на ЦО, Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и за заемане на академични длъжности в БАН и Правилника за придобиване на научни степени и за заемане на академични длъжности в ИМБ-БАН.

(9) Ръководителите на научните направления подават обоснована писмена заявка за броя на докторантите, които първичното научно звено може да обучава.

(10) Постъпилите заявки се разглеждат на заседание на НС. Въз основа на одобрените от НС заявки се изготвя обобщената заявка, която се изпраща до ЦО.

(11) След отпускане на съответната бройка за ИМБ-БАН от страна на ЦО и издаването на заповед от Председателя на БАН за обявяване на конкурс за прием на редовни и задочни докторанти, български граждани, ИМБ-БАН публикува на интернет страницата си обява, която съдържа броя на отпуснатите докторантури, сроковете за подаване на документи, списък на необходимите документи, контакти за допълнителна информация, дати за провеждане на конкурсните изпити.

(12) Приемът на докторанти по чл. 21, ал. 7 - 9 от ЗВО се извършва при условията и по реда на ЗВО, Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и за заемане на академични длъжности в БАН и в съответствие с условията на научноизследователския проект. Приемът на докторанти се извършва чрез конкурс след решение на НС и по предложение на ръководителя на проекта, съгласно чл. 3, ал. 4 и 5 на Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и за заемане на академични длъжности в БАН.

(13) Кандидатите за участие в конкурса за докторанти подават заявление за допускане, и следните документи:

1. Автобиография;
2. Диплома или уверение за придобита образователно-квалификационна степен „магистър“;
3. Удостоверение за признато висше образование, ако дипломата е издадена от чуждестранно висше училище;
4. Медицинско свидетелство. За лицата, които не са български граждани и не са граждани на друга държава-членка на Европейския съюз, на друга държава-страна по Споразумението за Европейското икономическо пространство, или на Конфедерация Швейцария, трябва да е издадено в срок не по-дълъг от един месец преди датата на кандидатстването и заверено от съответните органи в страната, от която лицето кандидатства;
5. Декларация по §5 от доп. разпоредби на ПМС 90/26.05.2000 г.
6. Фактура (или копие) за платена такса за участие в конкурса в ЦО-БАН.
7. Кандидатите могат да прилагат и други документи, удостоверяващи техните интереси и постижения в научната област.

(14) Лица, завършили чуждестранни висши училища, могат да кандидатстват за докторанти по условията на чл. 12 от ПП ЗРАСРБ.

(15) Лица, които не са български граждани и не са граждани на друга държава-членка на Европейския съюз, на друга държава-страна по Споразумението за Европейското икономическо пространство, или на Конфедерация Швейцария, могат да кандидатстват и да се обучават в докторантура по условията на чл. 13 от ПП ЗРАСРБ.

(16) Директорът на ИМБ-БАН определя състав на комисия и издава заповед за проверка на документите на кандидатите. Комисията включва: Директорът на ИМБ-БАН или определен от него заместник, ръководител на научно направление, заявил докторантура в конкурса и преподавател в докторската програма. Комисията разглежда документите и съставя протокол за редовността на документите на участниците в конкурса в 7-дневен срок след изтичане на срока за подаване на документите. Кандидатите се уведомяват писмено за допускане/недопускане до изпит в срок от 14 дни след изтичане на срока за подаване на документите. До участие в конкурса се допускат кандидатите за докторанти, които имат общ успех от дипломата за образователно-квалификационната степен „магистър“ най-малко „много добър“ (4.50).

Недопуснатите до участие в конкурса кандидати могат в 7-дневен срок от датата на уведомяването да направят възражение до Директора на ИМБ-БАН.

(17) НС приема конспект за изпита по специалността, предложен от комисия, назначена от Директора на ИМБ-БАН. Конспектът се предоставя на допуснатите до изпит кандидати заедно с уведомлението за допускане до участие в конкурса, както и за датата и часа на провеждане на изпита.

(18) Директорът на ИМБ-БАН назначава тричленна изпитна комисия.

(19) Конкурсният изпит се провежда съгласно чл. 3, ал. 10 от Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и за заемане на академични длъжности в БАН, не по-рано от един месец след изтичане на срока за подаване на документи и до четири месеца от датата на обявяването на конкурса.

(20) Изпитната комисия съставя протокол с резултатите от проведения изпит, който съдържа въпросите от писмения и устния изпит на кандидатите, както и получените от тях оценки.

(21) В срок до 14 дни след приключване на конкурса НС разглежда резултатите от конкурсните изпити и взема решение за зачисляване на редовните и задочни докторанти, определя научния/те ръководител/и на докторанта и темата на бъдещата дисертация.

(22) Кандидатът за зачисляване в докторантура на самостоятелна подготовка докладва резултатите си пред Колоквиума на ИМБ-БАН, на който трябва да присъстват поне 5 хабилитирани лица, специалисти в областта на процедурата. При положителна оценка, Колоквиумът на ИМБ-БАН предлага на НС зачисляване в докторантура на самостоятелна подготовка.

(23) Въз основа на доклад на ръководителя на научното направление и положителното становище на Колоквиума на ИМБ-БАН, НС утвърждава темата на дисертацията, на зачисления докторант на самостоятелна подготовка, научния(те) му ръководител(и) и индивидуалния учебен план.

(24) Въз основа на решението на НС, Директорът на ИМБ-БАН издава заповед за зачисляване на докторантите.

(25) Обучението на докторантите се осъществява по индивидуален план при условията и реда, определени от Правилника за дейността на ЦО и АС при БАН, в съответствие с чл. 14, чл. 15, чл. 16, чл. 17 и чл. 18 от ПП ЗРАСРБ, а на докторантите по чл. 21, ал. 7-9 от ЗВО – и в съответствие с условията на проекта. По време на втората година от подготовката докторантът се задължава да изнесе доклад/и пред Колоквиума на ИМБ-

БАН, в който/ито да представи резултати на определен етап от неговата работа по дисертацията.

(26) Преди изтичане на срока на докторантурата по предложение на научния(те) ръководител(и), НС отчислява с или без право на защита докторанта, съгласно чл. 7 от Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и за заемане на академични длъжности в БАН и чл. 24 от ПП ЗРАСРБ.

(27) При отчисляване с право на защита, Председателят на Колоквиума на ИМБ-БАН насрочва заседание за предварително обсъждане на дисертационния труд. Десет дни преди предварителното обсъждане, проектът на дисертационния труд се предоставя в канцеларията на ИМБ-БАН. Колоквиумът може да вземе становище по проекта на дисертационния труд, ако са спазени изискванията на чл. 5(2) и (3) от Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и за заемане на академични длъжности в БАН. В гласуването участват членовете на Колоквиума, постоянен или разширен състав, които заемат академична длъжност или притежават научна степен. Решение по чл. 4(7) от Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и за заемане на академични длъжности в БАН се взема с явно гласуване и обикновено мнозинство. При положително становище, Колоквиумът на ИМБ-БАН обсъжда и предлага НЖ при спазване на чл. 29 от ПП ЗРАСРБ.

(28) До защита на дисертационен труд за присъждане на образователна и научна степен „доктор“ се допуска докторант, който е отчислен с право на защита и отговаря на минималните изисквания на БАН.

(29) Изисквания към дисертационния труд:

- ❖ Дисертационният труд трябва да съдържа научни и/или научно-приложни резултати, които представляват оригинален принос в областта на обучение;
- ❖ Дисертационният труд трябва да бъде подготвен на български или на английски език. Трудът трябва да съдържа заглавна страница, съдържание, увод, обзор на състоянието на проблема, дефинирани цели и задачи, описание на експерименталните и теоретични методи и подходи, ясно изложени и обсъдени резултати, обобщение, изводи и приноси на дисертационния труд.

(30) Дисертационният труд трябва да обединява резултати, включени в научни публикации, излезли или приети за публикуване (представя се доказателство за това), въз основа на които да се достигнат минималните изисквания на БАН (Приложение 1, Таблица 1).

(31) Докторантът подготвя автореферат, който съдържа целите и задачите, основните резултати, изводи и приносите на дисертационния труд, както и списък на публикациите по дисертацията.

(32) В седемдневен срок след заседанието на Колоквиума, Председателят му внася доклад до Председателя на НС със становището на Колоквиума и предложение за състав на НЖ. Протоколът от заседанието на Колоквиума се съхранява в архива на ИМБ-БАН.

(33) НЖ за защита на дисертация за получаване на образователната и научна степен „доктор“ се формира по изискванията на чл. 9 (1) от ЗРАСРБ.

(34) След внасянето на доклада от Председателя на Колоквиума, Председателят на НС насрочва заседание на НС, в срок не по-късно от един месец след предложението, утвърждава състав за НЖ според изискванията на чл. 9 от ЗРАСРБ и прави предложение до Директора на ИМБ-БАН за издаване на заповед за назначаване на НЖ.

(35) Право на защита се придобива след решение на НС по предложение на Колоквиума на ИМБ-БАН.

(36) При положително становище на Колоквиума на ИМБ и в седемдневен срок след определянето на НЖ докторантът подава заявление до Директора на ИМБ-БАН за допускане до защита заедно със следните документи на електронен носител (6 броя) и на хартиен носител (където е отбелязано в скобите по-долу), в канцеларията на ИМБ-БАН:

1. Автобиография по европейски образец;
2. Диплома за завършена магистърска степен – копие;
3. Протоколи от успешно положени изпити по индивидуалния план за обучение;
4. Справка за изпълнение на минималните изисквания на БАН, определени съгласно чл. 1а, ал. 2 от Правилника за прилагане на ЗРАСРБ (Приложение 1), към която се прилагат съответните доказателства;
5. Дисертация (1 брой на хартиен носител);
6. Автореферат (1 брой на хартиен носител);
7. Списък и копия на публикации;
8. Списък с цитати (ако има такива);
9. Списък на участия на научни форуми;

10. Протокол за проверка на оригиналността на дисертационен труд (Приложение 2).

11. Копие от настоящия правилник.

(37) В седемдневен срок от заседанието на НС, Директорът на ИМБ-БАН издава заповед, с която се назначава НЖ. Датата на защитата се определя на първото заседание на НЖ, но не по-късно от три месеца след първото заседание на НЖ.

(38) При установени несъответствия с този правилник и нормативните документи, посочени в чл.1(2) от Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и за заемане на академични длъжности в БАН, Директорът на ИМБ-БАН има право да върне предложението за преразглеждане от НС. Допуснатите несъответствия трябва да бъдат отстранени в срок от 1 месец.

(39) На първото си заседание, свикано от Директора на ИМБ-БАН, членовете на НЖ избират от своя състав председател, двама рецензенти и трима, изготвящи становища, съгласно чл. 31 от ПП ЗРАСРБ. Рецензиите са от вътрешен и външен член на НЖ. Рецензиите и становищата се изготвят в срок до 3 месеца от избора на научното жури и се предават в канцеларията на ИМБ-БАН на хартиен и електронен носител. Рецензиите и становищата завършват с положителна или отрицателна оценка. Рецензиите в обем до 6 страници трябва да отразяват точно и ясно основните приноси и недостатъци на докторската дисертация, да направят преценка за актуалността на тематиката, целесъобразността на използваните методи, качеството на представяне на експерименталния материал, задълбочеността на дискусията, степента на отразяване на литературните източници. Становищата, в обем до 2 страници, дават обосновано предложение за приемане или отхвърляне на представения дисертационен труд.

(40) Председателят на НЖ се задължава да следи за спазването на тези изисквания.

(41) Рецензиите, становищата и авторефератът на дисертацията на български и английски език, както датата и часът на откритото заседание на НЖ за защита се публикуват на интернет-страницата на ИМБ-БАН най-малко две седмици преди заседанието, съгласно чл. 4(13) от ЗРАСРБ. Публичният достъп на материалите се запазва най-малко 5 години след приключване на процедурата.

(42) През интервала до обявената защита, документите на докторанта се намират на разположение в канцеларията на ИМБ-БАН.

(43) Заседанието на НЖ се провежда по изискванията на чл. 33 от ПП ЗРАСРБ.

(1) При успешна защита се изпълнява чл. 34 от ПП ЗРАСРБ.

(2) При неуспешна защита се прилага чл. 33, ал. 4 от ПП ЗРАСРБ.

Придобиване на научната степен „ДОКТОР НА НАУКИТЕ”

(44) Кандидатът за получаване на научната степен „доктор на науките” трябва да притежава образователната и научна степен „доктор” и да отговаря на минималните изисквания на БАН (Приложение 1).

(45) Процедурата по защита на дисертационен труд за придобиване на научната степен „доктор на науките” се предхожда от предварителна защита на проект на дисертационния труд пред Колоквиума на ИМБ-БАН, като на заседанието присъстват поне 7 хабилиитирани лица, специалисти в областта на дисертацията и/или в свързана с нея област, от които поне 4 са професори или доктори на науките. При необходимост Колоквиумът се разширява със заповед на Директора с външни хабилиитирани лица, специалисти в областта на дисертацията, предложени от Председателя на Колоквиума и ръководителя на научното направление, чийто член е кандидатът.

(46) Дисертационният труд за придобиване на научна степен "доктор на науките" трябва да съдържа теоретични обобщения и решения на научни или научноприложни проблеми, които съответстват на съвременните постижения и представляват значителен и оригинален принос в съответната научна област. Дисертационният труд не може да повтаря буквално темата и значителна част от съдържанието на представения за придобиване на образователна и научна степен "доктор".

(47) Дисертационният труд трябва да отговаря на минималните изисквания на БАН.

(48) Дисертационният труд се подготвя самостоятелно на български или на английски език.

(49) Председателят на Колоквиума на ИМБ-БАН насрочва заседание за предварително обсъждане на дисертационния труд.

(50) Кандидатът предоставя дисертационния труд в канцеларията на ИМБ-БАН на желаещите да се запознаят с него, 10 работни дни преди датата на предварителното му обсъждане.

(51) Кандидатът подготвя автореферат, който съдържа целите и задачите, основните резултати, изводи и приносите на дисертационния труд, както и справка за изпълнение на минималните изисквания на БАН.

(52) Процедурата за предварително обсъждане включва:

1. Представяне на дисертационния труд и автореферата от кандидата пред Колоквиума на ИМБ-БАН;
2. Обсъждане на дисертационния труд и автореферата;

3. Решение за готовността за защита на дисертацията пред НЖ. В гласуването участват членовете на Колоквиума, постоянен или разширен състав, които заемат академична длъжност или притежават научна степен. Решение се взема с явно гласуване и обикновено мнозинство;

4. При положително становище се обсъжда и приема състав на НЖ, предложено от ръководителя на научното направление;

5. В седемдневен срок след заседанието на Колоквиума, Председателят му внася доклад до Председателя на НС със становището на Колоквиума и предложение за състав на НЖ. Протоколът от заседанието на Колоквиума се съхранява в архива на ИМБ-БАН.

(53) При положително становище на Колоквиума на ИМБ-БАН кандидатът подава заявление до Директора на ИМБ-БАН за допускане до защита заедно със следните документи на електронен (8 броя) и на хартиен носител (където е отбелязано в скобите по-долу), в канцеларията на ИМБ-БАН:

1. Автобиография по европейски образец;
2. Дисертация (1 брой на хартиен носител);
3. Автореферат(1 брой на хартиен носител);
4. Списък и копия на научните публикации;

5. Справка за изпълнение на минималните изисквания на БАН определени съгласно с чл. 1а, ал 2 от Правилника за прилагане на ЗРАСРБ, към която се прилагат съответните доказателства;

6. Диплома за образователна и научна степен „доктор” – копие.

7. Списък с цитати;

7. Списък на участия на научни форуми;

9. Протокол за проверка на оригиналността на дисертационен труд (Приложение 2).

10. Копие от настоящия правилник.

(54) След внасянето на доклада от Председателя на Колоквиума, Председателят на НС насрочва заседание на НС, в срок не по-късно от един месец след предложението. НС разглежда доклада на Председателя на Колоквиума и предложения състав за НЖ. НС взема решение за отваряне на процедура за защита на дисертационния труд, утвърждава състава на НЖ по изискванията на чл. 13(1) и чл. 40(1) от ПП ЗРАСРБ и чл. 6 от Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и за заемане на академични длъжности в БАН. НС прави предложение до Директора на ИМБ-БАН за издаване на заповед за назначаване на НЖ.

(55) В седемдневен срок от заседанието на НС, Директорът на ИМБ-БАН издава заповед, с която се назначава НЖ. Датата на защитата се определя на първото заседание на НЖ, но не по-късно от три месеца след първото заседание на НЖ.

(56) На първото заседание НЖ избира от своя състав председател, трима рецензенти и четирима, изготвящи становища. Две от рецензиите се изготвят от професори и доктори на науките и поне една от рецензиите е външен член на НЖ. Рецензиите и становищата се изготвят в срок до 3 месеца след избора на научното жури и се предават в канцеларията на ИМБ-БАН на хартиен и на електронен носител.

(57) Рецензиите, становищата и авторефератът на дисертацията се публикуват на интернет-страницата на ИМБ-БАН. Председателят на НЖ определя датата и часът на откритото заседание НЖ за защита. Последните се обявяват на интернет-страниците на БАН и на ИМБ-БАН две седмици преди заседанието.

(58) Работата на НЖ се ръководи от изискванията на чл. 13 на ЗРАСРБ, чл. 42 от ПП ЗРАСРБ, и чл. 6 и чл. 7 от Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и за заемане на академични длъжности в БАН.

Заемане на академичната длъжност "АСИСТЕНТ"

(59) Кандидатът за академичната длъжност „асистент“ трябва да притежава образователната степен „магистър“.

(60) Академичната длъжност „асистент“ в ИМБ-БАН се заема въз основа на срочен трудов договор след провеждане на конкурсна процедура и решение на НС, както следва:

1. Решение за откриване на процедура за заемане на академичната длъжност „асистент“ се взема от НС по мотивирано предложение на директора или на ръководител на научно направление и се публикува на интернет-страницата на института в 7-дневен срок от приемането му. Срокът за подаване на документи е един месец от датата на публикуването.

2. Кандидатите подават заявление до Директора на ИМБ-БАН, към което прилагат мотивационно писмо, автобиография, диплома за висше образование за образователно-квалификационната степен „магистър“, диплома за образователната и научна степен „доктор“ (ако кандидатът има такава), медицинско свидетелство, свидетелство за съдимост, удостоверение за стаж по специалността (ако има такъв) и други документи по преценка на кандидата (напр. списък на публикации, изобретения и други научно-приложни резултати, препоръки, награди, сертификати и др.).

3. Преди изтичане на срока по т. 1 Директорът на ИМБ-БАН назначава тричленна комисия от хабилитирани лица в съответната научна област. В 3-дневен срок след изтичане на срока по т. 1, комисията проверява документите на кандидатите за съответствие с изискванията, за което съставя протокол. При отказ за допускане на

кандидати до участие в процедурата, недопуснатите кандидати се уведомяват писмено в тридневен срок от изготвяне на протокола на комисията, като се посочват мотивите за отказа. В 3-дневен срок от съобщението, недопуснатите кандидати могат да направят писмено възражение пред директора на ИМБ-БАН, който се произнася в 3-дневен срок от получаването му с окончателно решение.

4. Допуснатите кандидати се уведомяват писмено за датата, часа и мястото на провеждане на събеседването.

5. Комисията провежда събеседване с кандидатите в срок до една седмица след изтичане на срока за подаване на възражения и/или след произнасянето на директора по подадените такива.

6. Комисията класира кандидатите и обявява резултатите в тяхно присъствие. В тридневен срок протоколът за проведеното събеседване се внася в НС.

7. НС утвърждава класирането на първото си заседание, но не по-късно от две седмици след получаване на протокола за проведеното събеседване. Докладът на комисията до НС относно класираните кандидати и решението на НС се публикува на сайта на ИМБ.

8. Срокът на трудовия договор се определя с решение на НС и не може да бъде по-дълъг от 4 години.

9. В срока на договора лицето, заемащо длъжността "асистент", предприема действия за придобиване на образователна и научна степен "доктор".

10. Извън условията по т. 1 - 8, на академичната длъжност „асистент“ може да бъде назначен докторант на ИМБ-БАН, отчислен с право на защита, но незавършил процедурата по защита на дисертационния си труд. Назначаването се извършва след решение на НС, прието по предложение на ръководителя на научното направление, на трудов договор и за срок не по-дълъг от 2 години.

11. След изтичане на срока по т. 8 и т. 10, нов трудов договор със същото лице за заемане на академичната длъжност „асистент“ не може да се сключва.

Заемане на академичната длъжност "ГЛАВЕН АСИСТЕНТ"

(61) Академичната длъжност "главен асистент" се заема от лица с придобита образователна и научна степен "доктор" и отговарящи на минималните изисквания на БАН в областта на природните науки (Приложение 1) или друга научна област, ако ИМБ-БАН има необходимост от такъв специалист.

(62) Конкурсът за заемане на академична длъжност „главен асистент“ се обявява с решение на НС по мотивирано предложение на Директора на ИМБ-БАН или по предложение на ръководител на научно направление. В мотивите трябва да се аргументира необходимостта от такава длъжност за развитие на тематиката на звеното.

(63) Конкурсът се обявява при условията на чл. 3, ал. 1 от ЗРАСПБ.

(64) Конкурсът по ал. 2 се обявява в ДВ със срок за подаване на документите не по-малък от 2 месеца.

(65) НЖ се утвърждава от НС и се назначава от Директора на ИМБ-БАН в съответствие с чл. 49 от ПП ЗРАСРБ. Заседанието на НЖ протича по реда на чл. 50 от ПП ЗРАСРБ.

(66) Кандидатите подават заявление за участие в конкурса в срок до два месеца от обявяването му в Държавен вестник, придружено от следните документи в един екземпляр:

1. Автобиография по европейски образец;
2. Диплома за образователна и научна степен „доктор” - копие;
3. Справка за изпълнение на минималните изисквания на БАН определени съгласно с чл. 1а, ал 2 от Правилника за прилагане на ЗРАСРБ, към която се прилагат съответните доказателства;
4. Списък и копия на публикации, изобретения и други научно-приложни разработки;
5. Медицинско свидетелство (не се изисква за служители на БАН);
6. Свидетелство за съдимост (не се изисква за служители на БАН);
7. Удостоверение за стаж по специалността, ако има такъв;
8. Други по преценка на кандидата:
 - Списък на научноизследователски и приложни проекти, в които кандидатът е участвал;
 - Удостоверения за аудиторна заетост, семинарни и лабораторни занятия на студенти;
 - Справка за цитати;
 - Грамоти, награди, удостоверения за специализация и т.н.;
 - Настоящия правилник.

(67) Конкурсът се провежда от НЖ по документи. В началото на заключителното заседание кандидатите правят кратко представяне по избрана от тях тема, съответстваща на обявения конкурс и отговарят на въпроси на членовете на НЖ. По решение на НС събеседването може да включва и други въпроси, които са тематично свързани с провеждания конкурс. Академична длъжност „главен асистент” се заема въз основа на резултата от конкурса и избор от НС.

(68) Изборът се провежда от НС с тайно гласуване, като при избора трябва да участват не по-малко от 2/3 от редуцирания списъчен състав на НС. Решението за избор НС взима с мнозинство - повече от половината от редуцирания списъчен състав. Докладът на комисията до НС относно класираните кандидати и решението на НС се публикува на

сайта на ИМБ. Директорът на ИМБ-БАН назначава избрания кандидат от датата на избора му от НС. Кандидатът е длъжен да заеме длъжността до 1 месец след тази дата.

Заемане на академичната длъжност "ДОЦЕНТ"

(69) Конкурсът за заемане на академична длъжност „доцент“ се обявява с решение на НС на СНЗ по мотивирано предложение на директора на СНЗ. В мотивите се аргументира необходимостта от такава длъжност за развитие на съответната тематика в проблематиката на звеното и се обосновава научно-изследователската натовареност, изразяваща се в осигурена научна ангажираност на заемащия длъжността. Конкурсът се обявява в ДВ със срок за подаване на документите 2 месеца.

(70) Кандидатите за заемане на академичната длъжност "доцент" трябва да отговарят на следните условия:

1. Да са придобили образователна и научна степен "доктор";
2. Да отговарят на минималните изисквания на БАН, представяйки монографичен труд или равностойни публикации в специализирани научни издания, които да не повтарят представените за придобиване на образователната и научна степен „доктор“ и за придобиването на научна степен „доктор на науките“;
3. Стаж по специалността не по-малко от две години:
 - на академична длъжност "асистент", "главен асистент", или
 - като членове на научноизследователски екип в ИМБ или в друг институт на БАН, друга научна организация или висше училище, или
 - като преподаватели, включително хонорувани, във висше училище, или
 - специалист от практиката.

(71) Кандидатите подават заявление до Директора на ИМБ-БАН за участие в конкурса, придружено от следните документи на електронен (8 броя) носител в канцеларията на ИМБ:

1. Молба за участие в конкурса;
2. Обява на конкурса в „Държавен вестник“
3. Автобиография по европейски образец;
4. Копие от диплома за образователна и научна степен „доктор“ или „доктор на науките“;
5. Автореферати на дисертациите за придобиване на ОНС „доктор“ и научната степен „доктор на науките“ (ако има такава);
6. Справка за изпълнение на минималните изисквания на БАН определени съгласно с чл. 1а, ал 2 от Правилника за прилагане на ЗРАСРБ, която следва да съдържа следва да съдържа списъци с публикации, цитирания, участия в проекти и др., доказващи точките по отделните показатели в Таблица 2. от Приложение 1;

7. Справка за оригиналните научни приноси (чл. 54 от ПП на ЗРАС) (или наричана още Хабилизационна разширена справка за научните приноси на кандидата), представляваща кратко изложение, в което кандидатът описва мястото на проведените изследвания в съответната научна област и своите лични приноси. Хабилизационната справка трябва да съдържа: 1. Въведение, в което накратко се описва същината на изследваните научни проблеми и тяхното място сред изследванията на другите изследователи в тази област; 2. Основни научни приноси, в които кандидатът подробно и изчерпателно описва конкретните оригинални научни приноси, с които кандидатства в конкурса и своите виждания за бъдеща изследователска работа; 3. Библиография, в която ясно са разграничени статиите, с които кандидатът участва в конкурса, от другите статии на кандидата и от статиите на други автори;
8. Пълен списък на научните трудове на кандидата (публикации в специализирани научни издания, патенти, монографии, изобретения и др.), като са отбелязани тези включени в дисертацията/ите за научна степен доктор и/или доктор на науките;
9. Списък на научните трудове, с които кандидатът взема участие в конкурса (публикации в специализирани научни издания, патенти, монографии, изобретения и др.);
10. Копия от публикациите на кандидата и копие от хабилизационен труд – монография (ако има такъв) за участие в конкурса;
11. Резюмета на публикациите на български и на английски език, с които кандидатът участва в конкурса;
12. Списък на научно-изследователски и приложни проекти, в които кандидатът е участвал;
13. Списък на цитати;
14. Удостоверение за стаж по специалността;
15. Медицинско свидетелство (не се изисква от служители на БАН);
16. Свидетелство за съдимост (не се изисква от служители на БАН);
17. Удостоверения за аудиторна заетост, семинарни и лабораторни занятия на студенти, ако има такива;
18. Копие от настоящия правилник;
19. Други по преценка на кандидата (участия в конгреси и конференции, грамоти, награди, удостоверения за специализация и т.н.).

(72) При равни условия по ал. 70, НЖ взема предвид следните допълнителни показатели:

1. Научна степен „доктор на науките“;
2. Участие в научноизследователски проекти;

3. Участия на международни и национални научни форуми;
4. Приложени в практиката резултати от научни изследвания, изобретения и рационализации;
5. Дипломанти, работа със студенти;
6. Учебна дейност - аудиторни и извън аудиторни занятия, разработване на лекционни курсове; нововъведения в методите на преподаване, публикувани учебни материали (учебници, ръководства, сборници и др.);
7. Членство в научни организации.

(73) Конкурсът се провежда от НЖ съгласно разпоредбите на чл. 25, 26, 27 и 27а на ЗРАСРБ и в съответствие с чл. 57 и 57а. от ПП ЗРАСРБ; чл. 11 от Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и за заемане на академични длъжности в Българска академия на науките; и по реда на чл. 67 и 68 на този Правилник.

(74) Спечелилият кандидат се назначава със заповед на Директора на ИМБ-БАН от датата на избора му от НС.

(75) Избраният доцент изнася публична академична лекция пред Колоквиума на ИМБ-БАН.

Заемане на академичната длъжност "ПРОФЕСОР"

(76) Конкурсът за заемане на академична длъжност „професор“ се обявява с решение на НС на СНЗ по мотивирано предложение на директора на СНЗ. В мотивите се аргументира необходимостта от такава длъжност за развитие на съответната тематика в проблематиката на звеното и се обосновава научноизследователската натовареност, изразяваща се в осигурена научна ангажираност на заемащия длъжността. Конкурсът се обявява в ДВ със срок за подаване на документите не по-малък от 2 месеца.

(77) Кандидатите за заемане на академичната длъжност "професор" в ИМБ-БАН трябва да имат ясно очертана научна тематика, в която са водещи изследователи и да отговарят на следните условия:

1. Да са придобили образователна и научна степен "доктор";
2. Да отговарят на минималните изисквания на БАН, представяйки монографичен труд или равностойни публикации в специализирани научни издания, които да са различни от представените за заемане на академичната длъжност „доцент“ и за придобиване на образователната и научна степен „доктор“ и научната степен „доктор на науките“;
3. Стаж по специалността не по-малко от пет години:
 - от които на академична длъжност "доцент" не по-малко от 2 години, или
 - като членове на научноизследователски екип в ИМБ или в друг институт на БАН, друга научна организация или висше училище, или

- като преподаватели, включително хонорувани, във висше училище

4. Допълнителни изисквания:

- координатор или ръководител на екип в научен национален/международен проект;

- ръководство на успешно защитил/и докторант/и.

(78) Кандидатите подават заявление до Директора на ИМБ-БАН за участие в конкурса, придружено от следните документи на електронен (8 броя) носител:

1. Молба за участие в конкурса;
2. Обява на конкурса в „Държавен вестник“
3. Автобиография по европейски образец;
4. Копие на диплома за образователна и научна степен „доктор“ или „доктор на науките“;
5. Автореферати на дисертациите за придобиване на ОНС „доктор“ и научната степен „доктор на науките“ (ако има такава);
6. Справка за изпълнение на минималните изисквания на БАН определени съгласно с чл. 1а, ал 2 от Правилника за прилагане на ЗРАСРБ, която следва да съдържа следва да съдържа списъци с публикации, цитирания, участия в проекти и др., доказващи точките по отделните показатели в Таблица 2. от Приложение 1, както и на допълнителните изисквания от настоящия правилник (чл. 77, т. 4).
7. Справка за оригиналните научни приноси (чл. 54 от ПП на ЗРАС) (или наричана още Хабилизационна разширена справка за научните приноси на кандидата), представляваща кратко изложение, в което кандидатът описва мястото на проведените изследвания в съответната научна област и своите лични приноси. Хабилизационната справка трябва да съдържа: 1. Въведение, в което накратко се описва същината на изследваните научни проблеми и тяхното място сред изследванията на другите изследователи в тази област; 2. Основни научни приноси, в които кандидатът подробно и изчерпателно описва конкретните оригинални научни приноси, с които кандидатства в конкурса и своите виждания за бъдеща изследователска работа; 3. Библиография, в която ясно са разграничени статиите, с които кандидатът участва в конкурса, от другите статии на кандидата и от статиите на други автори;
8. Пълен списък на научните трудове на кандидата (публикации в специализирани научни издания, патенти, монографии, изобретения и др.), като са отбелязани тези включени в дисертацията/ите за научна степен доктор и/или доктор на науките;
9. Списък на научните трудове, с които кандидатът взема участие в конкурса (публикации в специализирани научни издания, патенти, монографии, изобретения и др.);

10. Копия от публикациите на кандидата и копие от хабилизационен труд – монография (ако има такъв) за участие в конкурса;
11. Резюмета на публикациите на български и на английски език, с които кандидатът участва в конкурса;
12. Списък на научно-изследователски и приложни проекти, в които кандидатът е участвал;
13. Списък на цитати
14. Удостоверение за стаж по специалността;
15. Медицинско свидетелство (не се изисква от служители на БАН);
16. Свидетелство за съдимост (не се изисква от служители на БАН);
17. Удостоверения за аудиторна заетост, семинарни и лабораторни занятия на студенти, ако има такива;
18. Копие от настоящия правилник;
19. Други по преценка на кандидата (участия в конгреси и конференции, грамоти, награди, удостоверения за специализация и т.н.).

(79) При равни условия по ал. 76, НЖ взема предвид следните допълнителни показатели:

- а) приложени в практиката резултати от научни изследвания, изобретения и рационализации;
- б) учебна дейност - аудиторни и извън аудиторни занятия, разработване на лекционни курсове; нововъведения в методите на преподаване;
- в) членство в научни организации.

(80) Конкурсът се провежда съгласно разпоредбите на чл. 29а, 29б и 29в от ЗРАСРБ и в съответствие с чл. 12 от Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и за заемане на академични длъжности в Българска академия на науките и на чл. 68 на този Правилник. За избора на професор е необходимо повече от 1/3 от списъчния състав на НС да бъдат професори или доктори на науките.

(81) Спечелилият кандидат се назначава със заповед на Директора на ИМБ-БАН от датата на избора му от НС и е длъжен да заеме длъжността до 1 месец след тази дата.

(82) Избраният професор изнася публична академична лекция пред Колоквиума на ИМБ-БАН.

Заемане на академична длъжност в ИМБ-БАН без конкурс от учени, заемащи такава в друго висше училище или научна организация

(83) Преминаването от академична длъжност от друго висше училище или научна организация, включително от чуждестранно висше училище или научна организация, които са признати и акредитирани от съответните за чуждата държава компетентни органи, може да се извършва и с избор по решение на НС, без провеждане на конкурс,

ако кандидатът отговаря на изискванията за заемане на съответната длъжност, съгласно този Правилник.

(84) В този случай, лицето, желаещо да премине на академична длъжност в ИМБ-БАН, подава заявление до Директора на ИМБ-БАН, към което прилага:

1. Автобиография по европейски образец;
2. Диплома за образователна и научна степен „доктор” или „доктор на науките”;
3. Списък на научните трудове (публикации в специализирани научни издания, патенти, монографии, изобретения и др.);
4. Справка за изпълнение на минималните изисквания на БАН по съответната научната специалност, определена съгласно с чл. 1а, ал 2 от Правилника за прилагане на ЗРАСРБ, към която се прилагат съответните доказателства;
5. Удостоверение за стаж по специалността;
6. Медицинско свидетелство (не се изисква от служители на БАН);
7. Свидетелство за съдимост (не се изисква от служители на БАН);
8. Други по преценка на кандидата (списък с цитати, грамоти, награди, удостоверения за специализация и т.н.).

(85) Директорът на ИМБ-БАН предоставя документите на кандидата на назначена от него тричленна комисия, която в срок до 2 седмици представя в НС мотивирано предложение за избор на кандидата.

(86) НС обсъжда въпроса по същество и провежда избор по реда на чл. 68 на този Правилник, а за преминаване на академичната длъжност „професор“ по реда на чл. 68 и на чл. 80 на този Правилник.

(87) Кандидатът се уведомява писмено за решението на НС в 7-дневен срок след заседанието му.

(88) Избраният доцент/професор изнася публична академична лекция пред Колоквиума на ИМБ-БАН.

ДОПЪЛНИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 1. ИМБ е постоянно научно звено на БАН.

§ 2. Научният съвет на ИМБ си запазва правото за обсъждане и приемане на целесъобразни промени в настоящия Правилник.

§ 3. Рецензиите и становищата на НЖ, резюметата на рецензираните публикации по показатели от група В и авторефератите се публикуват на публичен достъп на интернет страницата на ИМБ-БАН на български и на английски език, съгласно чл. 4, ал. 13 от ЗРАСРБ.

§ 4. Първото заседание на НЖ по процедура за придобиване на научна степен или по конкурс за заемане на академична длъжност се свиква от Директора на ИМБ-БАН.

§ 5. При провеждане на избори за академични длъжности по реда на чл. 68, чл. 73 и чл. 80 от този Правилник, кворумът и мнозинството се определят въз основа на редуцирания списъчен състав на НС.

- (1) Съгласно Чл. 10. (14) от Правилник за условията и реда за придобиване на научни степени и за заемане на академични длъжности в Българска Академия на Науките, списъчният състав на НС не може да се редуцира с повече от една шеста, като се редуцират само членове, които се намират в чужбина, отсъстват поради болест или им е разрешен продължителен отпуск.
- (2) Обстоятелствата по предходната алинея се удостоверяват преди началото на гласуването и се вписват изрично в протокола от заседанието.

Правилникът е приет на заседание на НС на ИМБ, проведено на 16.04.2019 г., изменен на 28.01.2021 г., изменен на 27.05.2026 г.

Минимални изисквания за придобиване на научни степени и за заемане на академични длъжности в ИМБ-БАН

Област 4. Природни науки, математика и информатика

Професионално направление 4.2 Химически науки и 4.3. Биологически науки

Таблица 1. Минимални изисквани точки по групи показатели за различните научни степени и академични длъжности.

Група от показатели	Съдържание	Доктор	Доктор на науките	Главен асистент	Доцент	Професор
А	Показател 1	50	50	50	50	50
Б	Показател 2	-	100	-	-	-
В	Показатели 3 или 4	-	-	-	100	100
Г	Сума от показателите от 5 до 9	30	100	-	220	220
Д	Сума от показателите от 10 до 12	-	100	-	60	120
Е	Сума от показателите от 13 до края	-	-	-	-	150

Таблица 2. Брой точки по показатели:

Група от показатели	Показател	Брой точки
А	1. Дисертационен труд за присъждане на образователна и научна степен „доктор“	50
Б	2. Дисертационен труд за присъждане на научна степен „доктор на науките“	100
В	3. Хабилизационен труд – монография, или 4. Хабилизационен труд – научни публикации в издания, които са реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация (Web of Science и Scopus)*	100 за монография 25 за публ. в Q1 20 за публ. в Q2 15 за публ. в Q3 12 за публ. в Q4 10 за публ. в издание със SJR без IF

Г	5. Публикувана монография, която не е представена като основен хабилитационен труд	30
	6. Публикувана книга на базата на защитен дисертационен труд за присъждане на образователна и научна степен „доктор“ или за присъждане на научна степен „доктор на науките“	20
	7. Научна публикация в издания, които са реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация (Web of Science и Scopus), извън хабилитационния труд*	25 за публ. в Q1 20 за публ. в Q2 15 за публ. в Q3 12 за публ. в Q4 10 за публ. в издание със SJR без IF
	8. Публикувана глава от книга или колективна монография	15
	9. Изобретение, патент или полезен модел, за което е издаден защитен документ по надлежния ред	25
	10. Публикувана заявка за патент или полезен модел	15
Д	11. Цитирания в научни издания, монографии, колективни томове и патенти, реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация (Web of Science и Scopus)*	2
Е	12. Придобита научна степен „доктор на науките“	75
	13. Ръководство на успешно защитил докторант (n е броят съръководители на съответния докторант)	50/n**
	14. Участие в национален научен или образователен проект	10
	15. Участие в международен научен или образователен проект	20
	16. Ръководство на национален научен или образователен проект	20
	17. Ръководство на българския екип в международен научен или образователен проект	50
	18. Привлечени средства по проекти, ръководени от кандидата	1 точка за всеки 5000 лв.
	19. Публикуван университетски учебник или учебник, който се използва в училищната мрежа	40/n
	20. Публикувано университетско учебно пособие или учебно пособие, което се използва в училищната мрежа	20/n

Q1, Q2, Q3 и Q4 обозначават четирите квантили (четвъртини), в които Journal Citation Reports (JCR) на Web of Science групира научните списания с импакт-фактор (IF) във всяка научна област. При отчитане на публикация в списание, което се появява в повече от една научна област в базата данни Web of Science, се използва най-високият квантил за съответното списание за годината на публикуване. Ако за дадена публикация в годината на публикуване не е наличен квантил за списанието, се използва наличният квантил за най-близката до нея година.

Scimago Journal Rank (SJR) обозначава метриката на научните издания, реферирани в Scopus.

При отчитане на публикации с повече от 30 (тридесет) съавтори кандидатът трябва да има доказан съществен принос. Съществен принос в дадена научна публикация се доказва по поне един от следните начини: (1) кандидатът е първи в списъка на съавторите, (2) кандидатът е посочен в публикацията като автор за кореспонденция, (3) кандидатът представи писмо от автора за кореспонденция на статията или от публично обявения ръководител на научния колектив, подготвил публикацията, в което се удостоверява конкретният съществен принос на кандидата в тази публикация. Наличието на писма, удостоверяващи съществен принос в статии с повече от тридесет съавтори, се проверява в процедурата по проверка на допустимостта на кандидатите. Съответствието между съдържанието на писмото и съдържанието на съответната публикация се удостоверява в писмен вид в рецензиите и становищата на членовете на научното жури.

За ПН 4.2 и 4.3 се използват и квартилите (четвъртините) Q1, Q2, Q3 и Q4 съгласно метриката SJR (<https://www.scimagojr.com/>). При отчитане на публикация в списание, което се появява за съответната година и в квартилите на JCR и в квартилите на SJR, се използва по-високият от тези квартили.

Съгласно ЗРАСРБ:

1. „Реферирани и индексирани издания” са издания, в които статиите се публикуват след анонимно рецензиране и които са част от международното изследователско пространство, като са реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация;
2. „Монография” е публикувано научно издание, което съдържа пълно и всестранно изследване на определен предмет, проблем или личност, написано от един или от няколко автори, придържащи се към един и същ възглед. Монографията е научен труд, който не повтаря или обобщава съществуващото знание, който има научен редактори/или научни рецензенти, притежава ISBN и е в обем не по-малък от 100 стандартни страници с 1800 знака на страница. Тя съдържа разгърнато съдържание, изчерпателна библиография, като в текста има позовавания на други научни трудове;
3. „Глава от книга” е обособено подразделение от основния текст на научен труд, който има научен редактор и/или научни рецензенти, и в което се разглежда отделен проблем или въпрос от общата тема, дефиниран в заглавието или означен с номер, публикуван в непериодично научно издание,

което притежава съответно ISSN или ISBN. Тя може да бъде от един или от няколко автори;

4. „Студия” е публикувано научно изследване в списание, сборник или самостоятелно, в което се разглеждат определени аспекти от проблеми и въпроси, има научен редактори/или научни рецензенти, притежава съответно ISSN или ISBN и обемът му е от 20 до 99 стандартни страници с 1800 знака на страница;
5. „Обзор” е публикувано научно изследване в списание, сборник или самостоятелно, в което се прави критичен преглед на публикуваната литература по определен научен проблем, притежава съответно ISSN или ISBN и обемът му е от 10 до 99 стандартни страници с 1800 знака на страница;
6. „Статия” е публикуван научен труд, отговарящ на изискванията за „студия“, който съдържа описание на оригинални научни изследвания и е в обем до 20 стандартни страници с 1800 знака на страница;
7. „Цитат” е позоваване на научна публикация на автора в друга научна публикация или патент. Позоваването на една публикация се счита за едно цитиране, независимо на колко места в текста е извършено;
8. „Автоцитат” е цитат, при който цитираната и цитиращата публикация имат поне един общ автор;
9. „Недостоверност на представените научни данни” е умишлено използване на неистински и/или манипулирани изходни данни при създаването на научен труд.

ПРОТОКОЛ
за проверка на оригиналността на дисертационен труд за
присъждане на ОНС Доктор/НС Доктор на науките
(излишното се изтрива)

Заглавие на дисертационния труд:

Автор на дисертационния труд:
(трите имена)

На база на получения Интерактивен доклад за сходство на текста на дисертационния труд в система за превенция срещу плагиатство, генерираният отчет за сходство на текста показва следното:

.....
(списва се резултатът от Интерактивния доклад за сходство)

Прилагам генерирания от програмата Интерактивен доклад за сходство.

Дата

Изготвен от:
(трите имена и подпис на дисертанта)

Подпис:

/научен ръководител на докторанта в случай на ОНС Доктор/